

Asia: VN/20721/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työttömyysturvalain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Lausuttavaa palkansaajan työssäoloehdon pidentämistä koskevasta muutoksesta? (TTL 5 luku)

-

Lausuttavaa palkansaajan työssäoloehdon kertymistä koskevista muutoksista? (TTL 5 luku ja asetusmuutokset)

-

Lausuttavaa ansiopäivärahan perusteena olevan palkan määrittelystä? (TTL 6 luku ja asetusmuutokset)

-

Lausuttavaa TTL 5 ja 6 luvun muutosten vaikutuksesta työttömyysetuuden maksamisen työvoimapolitiittisiin edellytyksiin? (TTL 2 ja 2 a luku sekä 14 luvun 1 c §)

-

Lausuttavaa työttömyysetuuden sovittelun suojaosasta luopumisesta? (TTL 4 luku)

-

Lausuttavaa lapsikorotusten poistamisesta? (TTL 6 ja 7 luku)

-

Lausuttavaa omavastuuajan pidentämisestä? (TTL 5 ja 7 luku)

-

Lausuttavaa esityksen taloudellisista ja kansalaisvaikutuksista (ml. vaikutukset julkiseen talouteen, työllisyyteen ja kuntiin)?

-

Lausuttavaa muista vaikutuksista (ml. vaikutukset viranomaisiin ja yrityksiin)? TE-hallinnon henkilöstöä edustavaa tahoa pyydetään arvioimaan vaikutuksia TE-hallinnon henkilöstöön ja sen tehtäviin, erityisesti TTL 14 luku 1 c §:n osalta.

-

Lausuttavaa siitä miten muutosten vaikutuksia voitaisiin seurata ja arvioida jälkikäteen?

-

Lausuttavaa voimaantulosta ja siirtymäsäännöksestä?

-

Muuta lausuttavaa esityksestä?

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt vakuutusosikeudelta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi koskien työttömyysturvalain ja eräiden muiden lakien muuttamista. Vakuutusosikeus kiittää mahdollisuudesta antaa asiassa lausunto. Tuomioistuinlain 7 luvun 1 §:n mukaan vakuutusosikeuden tehtävänä on toimia toimeentuloturva-asioiden erityistuomioistuimena. Vakuutusosikeus toimii esityksessä mainituissa asioissa ylimpänä muutoksenhakutuomioistuimena, eikä vakuutusosikeus näin ollen lausu ehdotettujen muutosten sisällöstä.

Vakuutusosikeus toteaa kuitenkin, että lausunnon antamiselle varattu lyhyt määräaika näinkin mittavien lainmuutosten ollessa kyseessä, heikentää lainmuutosten perusteellista valmistelua ja saattaa aiheuttaa lainsoveltajalle haasteita. Myös kattavien taloudellisten vaikutusten arviointien puutteellisuudet vaikeuttavat lausunnon antamista ja arviointia lainmuutosten tarpeellisuudesta. Esityksen kohdassa 4.2.3 Vaikutukset toimeenpanijoihin on todettu, että valitukset lisäävät työmäärää sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnassa ja vakuutusosikeudessa, mutta kohdassa 4.2.4 Vaikutukset muutoksenhakuasteiden toimintaan vakuutusosikeutta ei mainita lainkaan, vaan kohdassa käsitellään vaikutuksia ainoastaan sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan osalta. Todennäköistä on, että vakuutusosikeudelle ylimpänä muutoksenhakutuomioistuimena työttömyysturva-asioissa tulevien valitusten määrä tulee lisääntymään muuttuvan lainsäädännön myötä ja tätä kautta myös kustannusvaikutukset ovat nousevia. Tämä asia tulisi huomioida vaikutusten arvioinnissa sekä varautua siihen, että muutoksenhakuasteilla on riittävät resurssit valitusten käsittelyyn.

Kivari Tuula
Vakuutusosikeus